

**Norart + bokanalytter = Sant –
«Bokanalyttprosjektet»**

**Rapport fra et forprosjekt om muligheten for
indeksening av artikkelbasert sakprosa i Norart**

Forord

Denne lille rapporten har blitt til med støtte fra Nasjonalbibliotekets utviklingsmidler og i nært samarbeid med Universitets og høskolerådet-Bibliotek.

Forprosjektet eller piloten ville ikke blitt realisert uten samtaler og møter med sentrale fagpersoner fra forlag rettighetsorganisasjoner og myndighetsutøvere. En stor takk til alle som har bidratt.

En spesiell takk til Sigbjørn Hernes Høgskolen Innlandet, for nært samarbeid og gode råd i pilotprosjektperioden som strakk seg over flere år i påvente av ny åndsverklov og ny forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokument.

Finansieringen av pilotprosjektet ble avkortet og vi har ikke hatt mulighet til å invitere aktuelle parter til en workshop. Vi antar Nasjonalbiblioteket og aktuelle samarbeidspartnere arbeider videre med tematikken.

Hilde Trygstad, sekretær for UHR-bibliotek

Oslo UHR
Oktober 2018

Innhold

Norart + bokanalytter = Sant – «Bokanalyttprosjektet».....	4
Bakgrunn	4
Digitalisering politiske føringer	4
Metadata på artikkelsamlinger på norsk sakprosa.....	4
Innledning.....	5
Forprosjekt «Bokanalyttprosjektet»	5
Statusgjennomgang	5
Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018	6
Bokprosjektet 2005-2017	6
Bokbasen	8
Prosjektgjennomføring – møtevirksomhet i Forprosjektet.....	8
Nasjonalbiblioteket.....	8
Universitetsforlaget	10
Gyldendal Akademisk	10
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO).....	11
Forskerforbundets opphavsrettsutvalg	11
Kopinor – Bolk.....	12
Det Nasjonale publiseringsutvalget.....	12
CERES - Cristin	13
Forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokument	14
Metadata	14
Avslutning	15
Dokumentasjon.....	16
Vedlegg	18

Norart + bokanalytter = Sant – «Bokanalyttprosjektet»

Rapport fra et forprosjekt om muligheten for indeksering av artikkelbasert sakprosa i Norart

Universitets- og høgskolerådet (UHR) organiserer 33 institusjoner innenfor høyere utdanning. UHR skal blant annet fremme koordinering og arbeidsdeling innenfor universitets- og høgskolesektoren samt andre nasjonale aktører (UHR, 2018a). UHR-Bibliotek skal koordinere og utrede bibliotekfaglige fagområder for UHR (UHR, 2018b).

UHR-Bibliotek (tidligere Bibliotekutvalget) søkte og fikk innvilget midler til et forprosjekt (heretter *Forprosjektet*) i 2016 der hensikten var å undersøke muligheten for indeksering av artikkelbasert sakprosa, primært vitenskapelige utgivelser (vedlegg 1). Omsøkt beløp var kr. 90.000, mens tildelt beløp var kr. 60.000. Forprosjektet hadde opprinnelig en sluttdato 31. august 2017, men denne har i samarbeid med Nasjonalbiblioteket blitt forlenget til ny åndsverklov (2018) og pliktavleveringsforskrift (Kulturdepartementet, 2018) forelå, forskriften ble publisert juli 2018.

UHR-Bibliotek har deltatt med innspill i prosessene rundt ny forskrift om pliktavlevering, samt høringer om åndsverkloven og forskrift til ny pliktavlevering.

Bakgrunn

Digitalisering politiske føringer

UHR-Bibliotek (UHR-B) er opptatt av IKT-utvikling generelt og IKT-utvikling innenfor universitets- og høgskolebibliotekene (UH-bibliotekene) spesielt. Regjeringen har nå vedtatt en digitaliseringsstrategi for høyere utdanning (2017), her understrekes det at IKT er et sentralt verktøy som skal bidra til samspill, større effektivitet og bedre kvalitet i universitets- og høgskolesektoren (UH-sektoren). Innenfor biblioteksektoren er tilgang til gode bibliografiske metadata svært viktig, og UHR-B ønsker i likhet med det nyetablerte *Unit - direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning* at metadata skal produseres en gang og berikes eller revideres ett sted. Felles IKT-løsninger er en sentral forutsetning og et verktøy for at UH-bibliotekene skal kunne utøve sitt samfunnsoppdrag sikkert og effektivt.

I Nasjonal bibliotekstrategis åpnes det for at: «Bibliotekene kan søke om utviklingsmidler for å skape egne tjenester basert på disse dataene» (Kulturdepartementet, 2015, s. 30). UHR-B benyttet denne anledningen og søkte om midler for å se på mulig utvikling og samarbeid innenfor produksjon av metadata.

Metadata på artikkelsamlinger på norsk sakprosa

Metadata på sakprosa har ved flere anledninger blitt diskutert med Nasjonalbiblioteket, og muligheten for å analysere artikler fra norsk sakprosa i Norart ble drøftet som en mulig løsning.

Innledning

Våren 2005 ble det etablert et prosjekt for formidling og vedlikehold av bibliografiske data, omtalt som «Bokprosjektet». Helt konkret tok *Bokprosjektet* utgangspunkt i at data fra BIBSYS skulle importeres inn i en fellestjeneste «ITAR» og deretter gjøres tilgjengelig i forskningsdokumentasjonssystemet «Cristin». Bokprosjektet skulle etter planen implementeres fra 1. januar 2007, som en direkte konsekvens av innstillingen *Vekt på forskning* (UHR, 2004). Bokprosjektet gikk aldri over i ordinær drift dels fordi datakvaliteten ble for dårlig. Årsaken til dette var dels at distribuert indeksering i institusjonene, ikke ble fulgt opp og dataene ble derfor ufullstendig.

Etter UHR-Bs vurdering strandet Bokprosjektet hovedsakelig fordi ingen tok institusjonelt ansvar. UHR-B ville derfor undersøke om det er et miljø i Norge som har kompetanse til å påta seg et slikt arbeid. Etter vår vurdering fremstod, allerede ved etablering av forprosjekt, Nasjonalbiblioteket som den mest aktuelle kandidaten.

For nærmere informasjon om «Bokprosjektet» henvises det til et kapittel under samt en presentasjon av Bjug Bøyum med tittelen *Bibliografiske datakilder i ITAR* (2008).

Forprosjekt «Bokanalyttprosjektet»

Statusgjennomgang

I 2016 hadde UH-sektoren fremdeles ingen fullstendig oversikt over hva som ble publisert av artikkelbasert sakprosa i Norge, det samme var tilfellet for verk av norske forfattere internasjonalt. Formidling og profilering av norsk forskning og utvikling er viktig for Norge som kunnskaps- og kulturnasjon. Det kan også bidra positivt til sitering av norske faglige arbeidere i bokform og utvikling av norsk som fagspråk.

I dette forprosjektet ønsket UHR-B å kartlegge mulige interessenter på området, som for eksempel BIBSYS, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste, Database for høyere utdanning, Cristin, Publiseringsutvalget i UHR, og Norsk faglitterær forfatter og oversetterforening og Kopinor. I tillegg antok vi at Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet og Nasjonalbiblioteket ville ha interesse av en fornyelse av «Bokprosjektet».

I Nasjonal bibliotekstrategi er indeksering og registrering av metadata et sentralt tema.

Produksjon av gode metadata – data som beskriver innholdsdataene – er en arbeidskrevende prosess. En samlet felles produksjon av metadata, vil frigjøre store ressurser og vesentlig øke bibliotekansattes mulighet til å drive aktiv formidling (Kulturdepartementet, 2015, s. 28).

Produksjon av gode metadata er arbeidsintensivt og helt avgjørende for kvaliteten på arbeidet i bibliotekene, for folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek. Indeksering

av innhold fra norsk sakprosa, i en felles åpent tilgjengelig database, vil frigjøre ressurser langt ut over bibliotekenes ansvarsområder. De bibliografiske opplysningene kan gjenbrukes i Cristin, pensumlister, kataloger, CV'er, prosjektsøknader mm.

Etter prosjektets vurdering er målet på mellomlang sikt å formalisere et samarbeid mellom de ulike interessentene i det litterære kretsløpet med Nasjonalbiblioteket. Nasjonalbiblioteket bør bli knutepunkt fordi det er der man finner den ypperste bibliografiske kompetansen i Norge, men også fordi satsning på utvikling av metadata faller inn under Nasjonal bibliotekstrategi, samt at institusjonen har et ansvar knyttet til forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokumenter.

Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018

Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018 skal bidra til at Nasjonalbiblioteket gir folke- og skolebibliotekene fri, rask og maskinleselig tilgang til bibliografiske data.

Nasjonalbiblioteket har i denne sammenheng blant annet inngått kontrakt med Bokbasen AS om å levere metadata til norske folke- og skolebibliotek. Leveransen omfatter norske forlagsutgivelser i ulike formater med utgivelsesår fra og med 2017. Avtalen omfatter det som gis ut på norske forlag, også oversettelser. Kontraksperioden er på inntil fire år.

Nasjonalbiblioteket informerte biblioteksystemleverandørene på det norske markedet om tilgangen til dataene. Leveransen omfatter både forhåndsposter og fullstendige poster. Fullstendige bibliografiske poster leveres senest to virkedager etter dokumentets utgivelse.

Det er presisert at Nasjonalbiblioteket overdras rettigheter til postene og de vil derfor legges ut til fri bruk for alle. I og med at rettigheter er overført Nasjonalbiblioteket har avtalen også omfattet norske UH-bibliotek via Nasjonalbibliotekets BIBSYS/Alma base.

Bokprosjektet 2005-2017

Nasjonalbiblioteket har ved flere anledninger fått spørsmål om registrering av analytter i vitenskapelige monografier og artikkelsamlinger. I denne sammenheng har det vært fremmet et ønske om at Nasjonalbiblioteket tok ansvar for innholdet i det norske, med utgangspunkt i det som blir pliktavlevert. I samarbeid med Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD) utarbeidet Nasjonalbiblioteket et notat som viste hva som kreves av ressurser for at Nasjonalbiblioteket skulle kunne utføre oppdraget.

Bokprosjektet ble som nevnt ingen suksess, prosjektet strandet hovedsakelig fordi distribuert indeksering fra institusjonene ikke ble fulgt opp og ble ufullstendig. I 2009 ble det derfor tatt initiativ til en revisjon av prosjektet for å kartlegge problemer knyttet til import av vitenskapelige bøker. I revisjonsarbeidet ble det blant annet gjort forbedringer av teknisk art som resulterte i bedre presisjon i dataoverføring og bedre datakvalitet, men det gjensto et arbeid med registreringsrutiner og rammeverk. Målsetningen med det videre arbeidet i bokprosjektet var derfor å få på plass nødvendige rutiner og strukturer som sikret god datakvalitet i forbindelse med registrering av vitenskapelige bøker i finansieringssystemet (NSD, 2012, s.1).

NSD presenterte og diskuterte ulike problemstillinger knyttet til bokprosjektet med UHR høsten 2010 og UHRs bibliotekutvalg gjorde deretter følgende vedtak:

UHR B mener det er viktig at det utarbeides et opplegg som inkluderer bibliotekene når det gjelder registrering av bøker i finansieringssystemet. UHR B mener at informasjon er viktig inn i dette bildet. Viktig at bibliotekarene får et sted der de kan få hjelp i tvilstilfeller. UHR B kan eventuelt også vurdere behovet for et startseminar i tilknytning til dette arbeidet. UHR B ber sekretariatet kontakte foreslåtte personer som kan delta i en arbeidsgruppe og melde dette tilbake til NSD slik at arbeidet kan komme raskt i gang (NSD, 2011, s.1).

I rapporten til NSD foreslås det at pliktavleverte fagantologier på lik linje med tidsskrifter indekseres hos Norart. Dette kan bidra til at registreringsarbeidet til Cristin kan automatiseres. Monografier vil i hovedsak bli fanget opp gjennom den eksisterende praksis, men aktiviteten ved Nasjonalbiblioteket må utvides med hensyn til å analysere artikkelbasert fagprosa som er et viktig element i den resultatbaserte finansieringsmodellen til Kunnskapsdepartementet.

Arbeidsgruppen slo fast at det mest effektive er at Nasjonalbiblioteket registrerer alle poster som *kan* være vitenskapelige og alle bøker som kan kobles til Cristin-institusjoner.

Dette arbeidet var avhengig av økte ressurser til Nasjonalbiblioteket og gruppen vurderte etablering av en slik praksis som helt nødvendig for å kunne komme i mål med bokprosjektet.

Nasjonalbiblioteket spesifiserte dette ressursbehovet som ble lagt ved prosjektgruppens rapport:

Basert på Bibsys-tall for registrerte vitenskapelige artikler og bøker i 2010 (om lag 1400 artikler og 350 bøker), noe økning i norvegica extranea-litteratur samt alminnelig akseptert definisjon av et årsverk (226 dager) og tidsstudier gjort av erfarne katalogisatorer i Nasjonalbiblioteket, anslås ressursbehovet til 1 årsverk (Nasjonalbiblioteket, 2011, s. 1)

Videre konkluderte gruppen med at man vil forsøke å nå ut til norske utgivere – som utgjør majoriteten i bokprosjektet – når det gjelder merking av vitenskapelige bøker, arbeidsgruppen ba om støtte fra UHRs bibliotekutvalg til å foreta en slik henvendelse til forlagene.

Prosjektrapportens anbefalinger ble aldri fulgt opp fordi prosjektet ble aldri behandlet i formelle fora med beslutningsmyndighet.

På tampen av 2017 gikk det ut et brev fra BIBSYS med denne overskriften:
«Høsting av vitenskapelige ressurser til Cristin via ITAR (Bokprosjektet) opphører».

I henvendelsen ble det vist til tidligere korrespondanse fra BIBSYS 2005, Kunnskapsdepartementet 2006, BIBSYS 2007 og BIBSYS 2010, om registrering av tilleggsinformasjon for monografier og artikkelsamlinger i BIBSYS. Bakgrunnen var at det i 2007 ble inngått et samarbeid med NSD om høsting av vitenskapelige ressurser til Cristin via ITAR. Høstingen ble avsluttet og CERES/Cristin mottar ikke lenger vitenskapelige

dokumenter fra BIBSYS/Alma. Medlemmene i BIBSYS konsortiet ble derfor ikke lenger pålagt å registrere tilleggsinformasjon på artikkelbasert sakprosa.

Bokbasen

Forlagssentralen og forleggerforeningen eier og drifter en norsk kommersiell bokdatabase, med navnet [Bokbasen](#)

Bokbasen gir forlag mulighet til å få vist frem alle nye utgivelser, på tittelnivå. Når boken kommer i salg blir den automatisk presentert i en rullerende billedvisning «Nye bøker». I tillegg listes bøkene med bilde og forlagets bokomtale på undersidene. Dette gir forlagene en god mulighet til å profilere nye utgivelser for ansatte i for eksempel bokhandel.

Tjenesten krever abonnement - Bokbasen koster 350 per måned. [Prismodell bokbasen/tjenester produkter](#)

Prosjektgjennomføring – møtevirksomhet i Forprosjektet

Prosjektleder har i henhold til prosjektplanen gjennomført møter og samtaler med ulike relevante fagmiljøer.

Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbiblioteket har invitert til samarbeidsmøter mellom Cristin, UHR (Publiseringsutvalget og UHR-B) og NSD i 2015, 2016 og 2018. I denne sammenheng har flere saker som berører prosjekt «bokanalyttprosjektet» direkte eller indirekte blitt diskutert.

Bokanalyttprosjektet

UHR-B ved sekretæren orienterte kort om analyttprosjektet, og muligheten og interessen for indeksering av artikkelbasert norsk sakprosa og av norske forfattere internasjonalt.

Digital pliktavlevering er viktig i denne sammenhengen. Man venter på ny åndsverklov og forskrifter til denne, samt forskriftene til den nye pliktavleveringsloven. Berikelse av data er sentralt. I første omgang bør arbeidet konsentrere seg om norske utgivelser på mellomlang sikt bør «norvegica» fra norske forskere på andre språk også indekseres.

Det er viktig å opprette dialog med flere aktører, som for eksempel Cristin, forlagene, Forskerforbundet, Bokbasen og selvfølgelig Nasjonalbiblioteket.

Nasjonalbiblioteket – arbeidsmøte ansatte i Norart

I den bibliografiske databasen [Norart](#) indekseres et stort antall norske tidsskrifter og noen årbøker på artikkelnivå. Svært korte artikler utelates, unntaket er anmeldelser, skjønnlitterære bidrag og faktapregede artikler. Enkelte bidrag dekkes imidlertid ikke, som eksempelvis leserbrev og rent bransjestoff.

Norart indekserer, som nevnt, noen få årbokserier, stort sett lokalhistorie.

Fra og med 2004 inngikk Norart et samarbeid med Utdannings- og forskningsdepartementet om å registrere et antall vitenskapelige tidsskrifter. Dette er titler som velges ut av et faglig utvalg under Universitets- og høgskolerådet. Tidsskriftene inngår i den alfabetiske listen over alle tidsskriftene som blir eller har blitt analysert i Norart, man kan imidlertid avgrense på vitenskapelig for å forenkle gjenfinning av vitenskapelige tidsskrift. I søkeskjemaet er det også mulig å avgrense søket til å gjelde bare vitenskapelige artikler.

Enkelte utenlandske artikler (norvegica) finnes i basen til og med 1997.

Det var enighet om at alt pliktavlevert materiale, burde inneholde utvidede bibliografiske opplysninger på artikkelnivå. Monografier og artikkelsamlinger må utstyres med metadata om forfatteres institusjonstilknytning og hver artikkel bør indekseres. I Tyskland avleveres autoriserte metadata. I Norge har man kommet svært kort på dette området og man er per dato ikke i nærheten av å starte opp automatisk indeksering i Norart.

Overgangen fra BIBSYS ASK til Oria – gjorde at postene fra Norartbasen kunne høstes og vises fram der, men presentasjonen av analyttene er ikke like god som i vår Tripp-base Norart. Oria har begrenset antall indekserte felt.

Nasjonalbiblioteket - møter med ressurspersoner

Det har vært flere uformelle møter og samtaler med representanter fra *Tilvekst og kunnskapsorganisering* i Nasjonalbiblioteket.

Sentrale tema i samtalene var metadata og ny forskrift til pliktavlevering. Kan man kreve at forlagene avgir mer detaljert innholdsinformasjon i tidsskrifter og sakprosaantologier? Rana og Oslo fordeler registrering av metadata.

Slik praksis er nå er det enkelt å hente ut metadata fra e-bøker, mens det ikke er mulig å gjøre det samme fra papirbasert litteratur. Antagelsen er at forlagene enkelt kan legge inn utvidede metadata i Bokbasen selv.

Nasjonalbiblioteket kan ifølge den nye forskriften definerer et minimum av metadata som avleveres, men kan disse avleveres frivillig?

Det ble konkludert med at det var ønskelig at metdata knyttes opp til den digitale filen ved pliktavlevering.

Universitetsforlaget

Universitetsforlaget er det største akademiske forlaget i Norge både hva gjelder bøker og tidsskrifter.

Sigbjørn Hernes og Hilde Trygstad hadde i 2017 møte med forlagssjef Hege Gundersen og teamleder i Idunn Nils Ivar Lahlum.

Universitetsforlaget har vært et foregangsforlag innenfor open access både på bok- og tidsskriftsiden. Idunn publiserer flere viktige tidsskrifter innenfor humaniora og samfunnsvitenskapelig med åpen tilgang, nærmere bestemt 22 open access-tidsskrifter. Disse har til dels meget god indeksering. Som utgivere er forlaget opptatt av høye krav til kvalitet i fagfelle vurdering og redaksjonelle prosesser.

Universitetsforlaget vil forvalte forfatterens rettigheter på en tydelig og god måte. Det er norsk opphavsrett i kombinasjon med valgt rettighetslisens, for eksempel Creative Commons, som regulerer og avgrensner mulighetene for nedlastning, deling og videre bruk av det publiserte arbeidet.

Som akademisk forlag vil forlaget bidra til å opprettholde god akademisk skikk i tråd med internasjonale etiske standarder for vitenskapelig publisering. Forlaget følger retningslinjene til Committee on Publishing Ethics (COPE).

Forlagets representanter var opptatt av gode metadata for gjenfinning og autentisering på open access produksjonen og viste blant annet til egen litteratur med åpen tilgang og hvordan disse var utstyrt med blant annet doi og forfatteradresse samt noe forfatterhistorikk og angivelse av CC-lisens. Metadataene i vitenskapelige antologier var forbilledlige.

Gyldendal Akademisk

I løpet av prosjektperioden fikk prosjektleder en henvendelse fra redaksjonssjef i Gyldendal Akademisk, Sykepleie og medisin Berit Gjendem og Cathrine Idsø (vedlegg 2). På bakgrunn av denne, ble det avtalt et møte med Gyldendal Akademisk. Forlaget, som er ett av Norges største forlagshus, utgiver av både generell litteratur, fagbøker og læremidler.

På møtet med Gyldendal ble det primært diskutert indeksering og metadata på vitenskapelige antologier, utgitt på forlaget som gir uttelling i den resultatbaserte omfordelingen (RBO) eller *tellekantsystemet*. Gjendem og Idsø ønsket å drøfte hvilken praksis bibliotekene har for analysering av vitenskapelige og/eller faglige artikkelsamlinger. Er det mulig å gjøre kapitlene i slike utgivelser indekserte og søkbare i ulike databaser?

Et av målene med møte var å bidra til at det ble knyttet kontakt mellom Gyldendal Akademisk og Nasjonalbiblioteket i Rana og informere om arbeidet i avdelingen for pliktavlevering. På denne måten kunne man påbegynne diskusjonen om hvilke metadata utgivelser av antologier måtte utstyres med for at de skal bli søkbare i for eksempel Alma eller Norart.

Gjendem og Idsøe ble informert om at Nasjonalbiblioteket i større grad ønsker gjenbruk av digitale data, målet er derfor å hente data direkte fra forlagene. Disse dataene er i stor utstrekning allerede tilgjengelige, men de må avleveres med litt andre forhåndsdefinerte formater. Trykkeriene har antagelig en nøkkelrolle i dette arbeidet.

Ny forskrift om pliktavlevering åpner for muligheter til digitalt avlevert materiale på artikkelnivå. Dette gjelder både for periodika og artikkelsamlinger, monografier.

I løpet av samtalen ble også utfordringer rundt den kommersielle Bokbasen som i motsetning til BIBSYS har som forretningsmodell å selge bibliografiske data.

Konklusjonen fra møtet var at Gyldendal Akademisk skulle kontakte Nasjonalbiblioteket og at partene for øvrig skulle holde kontakt.

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening (NFFO)

NFFO organiserer faglitterære forfattere og oversettere som har skrevet eller oversatt sakprosa tilsvarende 100 trykte sider eller 200.000 tegn med mellomrom. Arbeidene må være i henhold til «Retningslinjer for vurdering av faglitterære forfatteres og oversetteres utgivelser». I praksis gjelder det alle bøker som er utgitt på ordinære forlag og artikler i ordinære tidsskrift som har gjennomgått en redaksjonell kvalitetskontroll. Andre publikasjoner vurderes særskilt før en eventuell godkjenning.

NFFO administrerer *Det faglitterære fond*, som forvaltes av et eget styre. Fondet skal fremme norsk sakprosa ved å tildele stipend til forfattere og oversettere. Både medlemmer av NFFO og ikke-medlemmer kan søke stipend. Kopi- og bibliotekvederlaget danner grunnlaget for foreningens stipender. Foreningens ulike stipendordninger er basert på faglitterær produksjon.

Kopinor krever inn kollektive vederlagsmidler for faglitterære verk og dette vederlaget går inn i *Det faglitterære fond*. Det er disse midlene som deles ut i stipend.

Det har vært uformelle samtaler med generalsekretær i NFFO Tore Slaatta. Han understreket at foreningen var svært interessert i metadata på artikkelbaserte sakprosa. Slike data ville forenkle arbeidet med å godkjenne medlemskap i NFFO og ulike stipendsøknader, i begge tilfeller baseres godkjenningsarbeidet på produksjonstall; antall ord og sider.

Forskerforbundets opphavsrettsutvalg

Forskerforbundet er landets største fag- og interesseorganisasjon for ansatte i forskning og høyere utdanning med ca. 22 000 medlemmer. Forbundet organiserer ansatte innen forskning, høyere utdanning og kunnskapsformidling, i offentlig og privat sektor.

Forskerforbundet har opprettet et eget *opphavsrettsutvalg* som skal være et rådgivende organ for Forskerforbundets hovedstyre. *Opphavsrettsutvalget* skal også være et rådgivende organ for hovedstyret i saker som gjelder medlemmenes akademiske frihet og deres yringsfrihet i arbeidsforhold. Utvalget ledes av advokat professor dr. juris Olav Torvund, UiO.

Opphavsrettsutvalget drøfter prinsipielle saker av opphavsrettslig og annen immateriellrettslig karakter, som har sammenheng med lønns- og arbeidsvilkår til medlemmene i forbundet.

Utvalget har ved to anledninger drøftet metadata på artikkelbasert sakprosa, i 2016 og nå senest høsten 2018.

Den reviderte forskriften til pliktavleveringsloven gir Nasjonalbiblioteket mulighet til å be om følgeopplysninger og metadata til dokumenter som omfattes av avleveringsplikten. Plikten avgrenses til data som er nødvendig for å ivareta formålet med loven og som skapes som en naturlig del av forlagenes produksjonsprosess. Tilgang til slike metadata kan etter *Opphavsrettsutvalgets* vurdering bidra til effektivisering av UH-institusjonenes og den enkelte forskers administrative rutiner både hva gjelder rapportering av artikkelbaserte antologier i Cristin og registrering av elektroniske kompendier i Kopinors Bolk.

Kopinor – Bolk

Bolk er et system for registrering og klarering av pensumstoff i kompendier og via Bolk kan det også bestilles digitale kompendier. Ved registrering medfølger innholdsfiler uten ekstra kostnad, såfremt filen er tilgjengelig i Bolk.

Det har vært avholdt flere uformelle møter med ansatte i Kopinor – Bolk.

Bolk henter kostnadsfritt metadata fra Unit - BIBSYS, disse dataene er hovedsakelig grunnlaget for UH-institusjonenes registrering og klarering.

I Bolk er det utfordringer med registrering av antologiartikler i og med at det primært er artikkelsamlinger på redaktørnivå som er registrert med metadata i databasen. Dette innebærer at antologiartikler med korrekte metadata må legges inn av den enkelte sluttbruker ved bestilling.

Gode metadata på artikkelnivå vil derfor være svært viktig i arbeidet med Bolk. En forutsetning ved etablering av Bolk var at systemet skulle gi mulighet til at den enkelte faglitterære forfatter fikk vederlag for faktisk bruk av sine arbeider i pensumsammenheng; også antologiartikler.

Bolk mottar som nevnt metadata fra BIBSYS, og Kopinor har presisert at organisasjonen ikke har egen kompetanse eller kapasitet til å analysere og produsere metadata fra artikkelbasert sakprosa.

Det Nasjonale publiseringsutvalget

Forprosjektet har hatt flere møter med sekretæren i det [Nasjonale publiseringsutvalget](#) (NPU).

Først litt bakgrunnsinformasjon. Dokumentasjon av vitenskapelig publisering ble i 2006 en del av grunnlaget for den resultatbaserte omfordelingen (RBO) i budsjettildelingen fra Kunnskapsdepartementet til universiteter og høyskoler. Etableringen av Cristin og NVI (Norsk vitenskapsindeks) i 2011 bidro til at Norge fikk felles rapportering av vitenskapelig publisering for UH-sektor, instituttsektor og helseforetak.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) fikk på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet oppgaven med å etablere NPU. Utvalget er nasjonalt og har ansvar for den faglige forvaltningen av publiseringsindikatoren (System for dokumentasjon av vitenskapelig publisering). Utvalget er formelt knyttet til UHR og rapporterer til UHRs styre. Utvalgets sammensetning og mandat reflekterer at indikatoren omfatter UH-sektor, instituttsektor og helseforetak.

Tilbake til NPU som er faglig ansvarlig for Den norske publiseringsindikatoren og er en ressurs for de ulike underliggende fagorganer i forbindelse med nominering av tidsskrifter, serier og forlag (UHR 2004).

Det er nå utviklet en løsning som gjør det mulig å rapportere bøker og bokkapitler på Norsk publiseringsindikators fagfelt ([NPI-fagfelt](#)). Dette bidrar til å få løpende oppdatering på rapportering av fagfelt knyttet til den årlige rapportering av antologier og monografier på samme måten som for periodika. Dataene bidrar til oppdaterte tall for bokpublikasjoner knyttet til fagfelt og benyttes i forbindelse med nominering til nivå 1 og 2.

NPU har signalisert stor interesse for at man finner en løsning på indeksering på artikkelnivå av vitenskapelige antologier i Norge og dette vil gi økt datakvalitet for bokfagene.

CERES - Cristin

Forprosjektet har hatt flere samtaler med representanter fra CERES og et møte med Marit Henningsen, Fagleder for Cristin-sekretariatet og Jon Nornes, Cristin brukerstøtte.

Cristin fusjonerte 1. januar 2017 med FSAT (Felles studieadministrativt tjenesteseenter). Den nye organisasjonen fikk navnet CERES - Nasjonalt senter for felles systemer og tjenester for forskning og studier. CERES ble i 2018 en avdeling i Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning.

Bokprosjektet til BIBSYS ble som nevnt nedlagt i november 2017 og det er derfor uvisst hvordan Cristin-sekretariatet skal sikre høsting av metadata fra bokkapitler til Cristin. Dette gjelder både fra vitenskapelige og faglige utgivelser.

Møte med Cristin var meget praktisk innrettet og diskusjonen dreide seg om muligheten for å berike og tagge innholdsfortegnelser i manuskripter og hvordan dette kunne avleveres til Cristin-systemet (vedlegg 3).

Det ble konkludert med at tagging av for eksempel innholdsfortegnelser gir mulighet for at mange utgivelser blir registrert i Cristin, men dette forutsetter korrekte dataene i innholdsfortegnelsene fra bøker importerer til Cristin. Såkalt *grå litteratur* som årbøker og fest-/minneskrift bør også omfattes av ordningen.

Cristin-sekretariatet har i dag omkostninger ved dårlig datakvalitet på antologikapitler, institusjonene på sin side må legge ned mye arbeid i registreringen som ofte blir ufullstendig. Denne kostnaden må UH-sektoren søke å unngå, det ville være svært positivt å spare vitenskapelig- og administrativ ansatte i UH.institusjoner for denne typen registreringsarbeid.

Forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokument

Kulturdepartementet har fastsatt ny forskrift om avlevering av allment tilgjengelige dokument (heretter kalt pliktavleveringsforskriften) og forskrift om endringer i forskrift av 21. desember 2001 nr. 1563 til åndsverkloven. De nye forskriftene ble gjeldende fra 1. juli 2017.

Revisjonen av forskriftene var blant annet en oppfølging av endringer i lov av 9. juni 1989 nr. 32, ble samtidig opphevet. Den digitale utviklingen hadde skapt behov for å gjennomgå regelverket for å sikre avlevering uansett dokumentformat samt sikre en moderne forvaltning av pliktavleverte dokumenter.

Den teknologiske utviklingen bidrar til at vi svært ofte kommuniserer digitalt. Dette har reist behov for å regulere avlevering av- og tilgang til digitale dokumenter, og for å legge til rette for systematisk innsamling og bevaring av kildemateriell for forskning og dokumentasjon, jf. pliktavleveringsloven § 1.

Det er et uttalt mål at den reviderte forskriftene skal bidra til tilgjengeliggjøring av materialet på en hensiktsmessig måte i en digital tid, samtidig skal rettighetshavernes interesser ivaretas på en god måte.

Metadata

Pliktavleveringsforskriften var ute på høring og enkelte høringsinstanser, blant annet UHR, kommenterte behovet for avlevering av følgeopplysninger og metadata på dokumentene.

Visse aktører var bekymret for at denne plikten ville kreve et merarbeid med produksjon av metadata, mens andre påpeker at det er viktig at Nasjonalbiblioteket får tilgang til metadata etter egne spesifiseringer.

Forskriften gir nå Nasjonalbiblioteket mulighet til å be om følgeopplysninger og metadata til dokumenter som er omfattet av avleveringsplikten. Dette er imidlertid avgrenset til metadata som er nødvendig for å ivareta lovens formål. Metadataene skal skapes som en naturlig del av produksjonsprosessen. Slike data som følger dokumentet vil bidra til en sikker og effektiv avlevering. Nasjonalbiblioteket bør derfor kunne be om at metadata skal følge det digitale grunnlagsdokumentet og digitale dokumenter.

Rutiner og systemer for avlevering av metadata må legges opp på en måte som er hensiktsmessig, både for den som avleverer og for Nasjonalbiblioteket. Det kan for eksempel kan være hensiktsmessig at «ekstraksjon av metadata» som allerede ligger i selve dokumentet kan være en god måte å oppfylle avleveringsplikten på.

§ 4.Følgeopplysninger og metadata

Nasjonalbiblioteket kan krevje at følgeopplysningar og metadata som er naudsynte for å ivareta formålet med lova, blir sendt inn saman med avleveringspliktig eksemplar. Berre følgeopplysningar og metadata som vert skapte i samband med produksjonen av dokumentet skal avleverast.

Avslutning

Bedre nasjonal indeksering av norske verk i ulike nasjonale og internasjonale databaser vil etter vår vurdering bidra til bedre profilering av forfatter og det litterære verket. Dette kan igjen bidra til økt bruk, salg og lån av norsk litteratur. Metadataene kan også brukes i markedsføring av hele og deler av verk. I dag er monografier og antologier hovedsakelig produsert på papir. Får leseren tilgang til informasjon om deler av et verk kan dette bidra til at man ønsker å lese hele verket.

Forlagene var noe forbeholdne, man ønsker primært å markedsføre hele verket og ikke deler av dette. Antologier er redigert og satt sammen av ulike faglige bidrag som gir merverdi ved at de leses som en helhet.

Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening og Forskerforbundets ønsker at hele verket skal bli tilgjengelig med metadata slik at den enkelte forfatters bidrag lett skal kunne gjenkjennes. Dette er viktig med hensyn til å identifisere bidrag ved tildeling av stipend til forfattere og oversettere og ved akademisk kvalifisering som forutsetter tilgang til forskerens arbeider.

Kopinor - Bolk er også avhengig av gode metadata ved bestilling av kompendier i høyere utdanning. Metadataene danner grunnlag for avregning av vederlag til den enkelte bidragsyter, samt forenkler registrering av kompendier i Bolkfor for sluttbruker.

CERES - Cristin, Det nasjonale publiseringsutvalget og NSD - Norsk senter for forskningsdata/Database for høyere utdanning er interessert i enkel tilgang til metadata på norsk faglitteratur uavhengig av medium. Disse metadataene vil inngå i forvaltningen av publiseringsindikatoren og den årlige rapporteringen av faglig publisering til Kunnskapsdepartementet. Metadata på antologiartikler kan etter vår vurdering bidra til effektivisering og avbyråkratisering.

Nasjonalbiblioteket er avhengig av god tilgang til metadata til Nasjonalbibliografien, og BIBSYS – Oria ønsker på samme måte å tilby den norske offentlighet og forskningssamfunnet tilgang til ulike dokumenter og litteratur.

Etter UHR-Biblioteks vurdering er det svært mye som taler for at Nasjonalbiblioteket bør utarbeide retningslinjer med en presisering av hvilke metadata som ønskes avlevert sammen med det digitale- eller fysiske dokumentet. Gode bibliografiske data vil gjøre det enklere for sluttbruker å finne tilbake til hoveddokumentet og deler av dokumentet for eksempel i artikkelbasert sakprosa.

Etter en samlet vurdering vil de ulike interessentene i det litterære kretsløpet eller - verdikjeden være tjent med bedre beskrivelse av ulike litterære kilder. Den digitale produksjonsprosessen bidrar til at dette kan la seg gjøre, antagelig uten økt bruk av ressurser.

UHR-Bibliotek antar den nye pliktavleveringsforskriften fører til et samarbeid mellom Nasjonalbiblioteket og *Nasjonalt vitenarkiv* knyttet knyttet til lagring og gjenfinning av **norske** vitenskapelige publikasjoner.

Dokumentasjon

- BIBSYS (2017). *Høsting av vitenskapelige ressurser til Cristin via ITAR opphører*. Brev av 20. november 2017 fra direktør Frode Arntsen til medlemsinstitusjonene.
- Bokbasen (2018). *Forsiden*. Hentet 20. juli 2018 fra: <http://www.bokbasen.no/>
- Bøyum, Bjug (2008). *Bibliografiske datakilder i ITAR*. Bergen: Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste.
- Cristin (2017). *Rapportering av vitenskapelig publisering i helsesektoren, instituttsektoren og UH-sektoren*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.cristin.no/nvi-rapportering/rapporteringsinstruksen/>
- Forskrift om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument av 1. juli.2018* Hentet 20. juli 2018 fra: <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2018-07-01-1139>
- Kopinor (2016). *Avtale om kopiering av opphavsrettslig beskyttet materiale ved universiteter og høyskoler som er tilsluttet Universitets- og høyskolerådet (UHR), for perioden 1.7.2016–30.6.2018*. Avtalen er prolongert til oktober 2018. Hentet 20. juli 2018 fra: http://www.kopinor.no/artikler/kopinor-avtalen-for-universiteter-og-hogskoler/_/attachment/inline/23e5f51f-f158-4c3f-84a8-b3c04d0a9c9a:550fcc0ffd0748a1c01c6a2b33143d9a79bf6f49/UH-Avtale-web.pdf
- Kopinor (2018). *Digitalt pensum- på den enkle måten*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://bolk.no/forside>
- Kopinor (2018). *Dette er Bolk*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://bolk.no/7952/dette-er-bolk-lang>
- Kulturdepartementet (2016) *Høring - forslag til ny åndsverklov*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-ny-andsverklov/id2479768/>
- Kulturdepartementet (2016) *Høring - ny forskrift om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument og endringer i forskrift til åndsverkloven* Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hoering-ny-forskrift-om-avleveringsplikt-for-allment-tilgjengelege-dokument-og-endringer-i-forskrift-til-andsverkloven/id2505296/>
- Kulturdepartementet (2018) *Lov om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven.)*. Prop. 104 L (2016–2017). Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-104-l-20162017/id2547943/sec1>
- Kulturdepartementet (2018). *Ny pliktavleveringsforskrift og endringer i forskrift til åndsverkloven*. Brev til Nasjonalbiblioteket. Hentet 20. juli 2018 fra: https://www.regjeringen.no/contentassets/2c436909956145f583ce15dd99f6f7f7/prm-46-18_pliktavlevering_vedlegg-informasjonsbrev-til-nb.pdf
- Kulturdepartementet (2018). *Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018*. Hentet 24. juli 2018 fra: https://bibliotekutvikling.no/content/uploads/2016/09/nasjonal_bibliotekstrategi_2015-2018.pdf

- Nasjonalbiblioteket (2011) *Ressursbehov hos Nasjonalbiblioteket i forbindelse med registrering av vitenskapelige bøker*. NB: 2011.
- NSD (2009). *Rapport fra arbeidsgruppen for bokprosjektet*. Bergen: NSD.
- NFFO (2018). *Normalkontrakter NFFO og Forleggerforeningen*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://nffo.no/kontrakter/forfattere>
- NFFO (2018). *Bli medlem!* Hentet 20. juli 2018 fra: <https://nffo.no/medlemsfordeler/bli-medlem>
- NFFO (2018). *Retningslinjer for behandling av saker i Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforenings anke- og vurderingsnemnd*. Hentet 20. juli 2018 fra: <file:///C:/Users/hiltry/Downloads/Anke-%20og%20vurderingsnemnd-2016.pdf>
- Regjeringen (2018). *Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/digitaliseringsstrategi-for-universitets--og-hoyskolesektoren---/id2571085/sec3>
- UHR (2018a). *Forsiden*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.uhr.no/>
- UHR (2018b). *UHR-Bibliotek*. Hentet 20. juli 2018 fra: <https://www.uhr.no/strategiske-enheter/fellesstrategiske-enheter/uhr-bibliotek/>
- UHR (2004). *Vekt på forskning. Nytt system for dokumentasjon av vitenskapelig publisering*. Innstilling fra faglig og teknisk utvalg til UHR.
- Åndsverkloven. (2018). Lov om opphavsrett til åndsverk mv. av 15. juni 2018 nr. 40.

Vedlegg

Vedlegg 1

Norart + bokanalytter = Sant

Forprosjekt – undersøke muligheten for indeksering av artikkelbasert sakprosa i Norart

Opplysninger om søker

Bibliotekutvalget i Universitets- og høgskolerådet v/sekretær Hilde Trygstad

Org.nr: 997 058 925

Kontonr: 1644 33 80330, prosjektnr :71413

Universitets- og høgskolerådet (UHR) organiserer 41 institusjoner innenfor høyere utdanning. UHR skal blant annet fremme koordinering og arbeidsdeling innenfor universitets- og høgskolesektoren og i forhold til andre nasjonale aktører. Bibliotekutvalget (UHR B) skal koordinere og utrede saker for UHR.

UHR: http://www.uhr.no/om_uhr

UHR B: http://www.uhr.no/rad_og_utvalg/utvalg/bibliotekutvalget

Start- og sluttdato for prosjektet

Oppstart 1. september 2016 med avslutning 31. august 2017.

Aktivitetsplan for prosjektet

Andre opplysninger.

Registrere metadata på artikkelsamlinger innenfor norsk sakprosa og av norske forfattere internasjonalt.

Bibliotekutvalget har ved noen anledninger diskutert med Nasjonalbiblioteket, muligheten for å analysere av artikler i norsk sakprosa i Norart.

Bakgrunn

Våren 2005 ble det satt i gang et prosjekt for formidling og vedlikehold av data fra bibliografiske omtalt som "Bokprosjektet". Prosjektet tok utgangspunkt i at BIBSYS-data skulle brukes i systemene for forskningsdokumentasjon. Bokprosjektet skulle etter planen vært implementert fra 1. januar 2007, som en direkte konsekvens av "Vekt på forskning". Bokprosjektet gikk aldri over i ordinær drift dels fordi datakvaliteten ble for dårlig og dels fordi den distribuerte indekseringen i institusjonene var ufullstendig.

Etter UHR Bs vurdering strandet Bokprosjektet hovedsakelig fordi ingen tok institusjonelt ansvar. UHR B vil derfor undersøke om det er et miljø i Norge som kompetanse til å påta seg et slikt arbeid og peker allerede nå i forprosjektsøknaden på Nasjonalbiblioteket.

For nærmere presentasjon av «Bokprosjektet» se vedlagte presentasjon med tittelen *Bibliografiske datakilder i ITAR* av Bjug Bøyum, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste.

Vurdering

I 2016 har vi fremdeles ingen fullstendig oversikt over hva som blir publisert av artikkelbasert sakprosa i Norge og av norske forfattere internasjonalt. Formidling og profilering av forskning og utvikling på norsk er viktig for Norge som kunnskaps- og kulturnasjon. Det kan også bidra positivt til sitering av norske faglige arbeider i bokform og utvikling av norsk som fagspråk.

I dette forprosjektet ønsker vi å kartlegge mulige interessenter på området, som for eksempel BIBSYS, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD), Database for høyere utdanning (DBH), CRISStin, Publiseringutvalget i UHR, Forleggerforeningen, Norsk faglitterær forfatter og oversetterforening (NFFO), Kopinor. Ikke minst antar vi at Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet/Nasjonallbiblioteket vil ha interesse av en revitalisering av «Bokprosjektet».

I Nasjonal bibliotekstrategi er indeksering og registrering av metadata et sentralt tema. Produksjon av gode metadata er helt avgjørende for kvaliteten på arbeidet i bibliotekene, både folkebibliotek, skolebibliotek og fag- og forskningsbibliotek. Indeksering av innhold fra norsk sakprosa, i en felles åpent tilgjengelig database, vil frigjøre ressurser langt ut over bibliotekenes område. De bibliografiske opplysningene kan gjenbrukes i CRISStin, pensumlister, kataloger mm.

Under overskriften «Felles infrastruktur» i Nasjonal bibliotekstrategi står det at: «Bibliotekene kan søke om utviklingsmidler for å skape egne tjenester basert på disse dataene» (s. 30). Vi tolker dette også dit hen at det kan søkes midler for å se på mulig utvikling og samarbeid innenfor produksjon av metadata.

På mellomlang sikt må målet være å formalisere et samarbeid mellom de ulike interessentene med Nasjonalbiblioteket som hovedaktør fordi de har den ypperste bibliografiske kompetansen i Norge, men også fordi satsning på utvikling av metadata faller inn under Nasjonal bibliotekstrategi.

Forprosjektsøknaden til UHR B er knyttet til hovedområde 3. *Frie, nyskapende prosjekt- og utviklingstiltak*. Vi håper forprosjektet kan føre til nytenkning og samarbeid på tvers av sektorer og organisasjoner.

Etter vår vurdering har forprosjektet elementer av alle de tre *innsatsområdene*:

- Utvikling av nye bibliotek tjenester – *ny deldatabase med artikkelanalytter fra sakprosa i Alma*
- Formidling av bibliotekenes innhold – *det er nærmest umulig å formidle sakprosa på artikkelnivå når de ikke er indeksert*
- Nye samarbeidsformer og partnerskap – *samarbeid om formidling av innhold på tvers av biblioteksektorene og med organisasjoner utenfor bibliotekområdet.*
- *Hovedmålet er å etablere et forpliktende samarbeid mellom bibliotek og NSD - Norsk senter for forskningsdata (NSD), Database for høyere utdanning (DBH), Cristin, Publiseringutvalget i UHR, Forleggerforeningen, Norsk faglitterær forfatter og oversetterforening (NFFO) og Kopinor.* På denne måten ønsker vi å få på plass en løsningsorganisasjon og økonomisk løsning for indeksering av sakprosa i Norart/Alma, Cristin, til bruk i pensumlister mm.

Epost fra Gyldendal til Trygstad

Hei!

Jeg er redaktør i fagbokforlaget hos Gyldendal. For tiden arbeider vi med å utgi en antologi som der flere forskere/forfattere vil gi sitt bidrag. Fagområdet favner innen diakoni og hvert av kapitlene vil bli behandlet hos oss som fagartikler og legges frem for fagfelleevaluering (peer review) for etterfølgende, redaksjonell bearbeiding.

Gyldendal akademisk har dette som vanlig praksis for våre utgivelser og er derfor i utgangspunktet godkjent som peer review-utgiver (nivå 1), men det er alltid de respektive bibliotek (forfatters institusjonstilknytning) som vurderer hvorvidt utgivelsen tilkjennes publikasjonspoeng.

Mitt spørsmål er generelt og jeg håper derfor noen hos dere har anledning til å gi meg litt orientering. Jeg skjønner at det ikke lar seg gjøre å gi et spesifikt svar på hvordan en gitt utgivelse vil behandles ved bibliotekene:

Vil kapitlene i en slik utgivelse som jeg nevner her kunne gjøres søkbare i aktuelle databaser? Er det noe i så fall vi bør sørge for, slik at dette gjøres mulig? Eksempelvis abstract-innledning; forfatters institusjonstilknytning i byline? Andre forhold som har med utgivelsesprosessen å gjøre?

Takknemlig for enhver tilbakemelding dere har mulighet å gi meg.

Cathrine Idsøe

Kopi:

Berit Gjendem <Berit.Gjendem@gyldendal.no> Redaksjonssjef Sykepleie og medisin
Gyldendal Akademisk

Hvilke metadata kan og bør hentes ut fra innholdsfortegnelser i antologier?

- Antologiens tittel og redaktører bør også fremkomme på siden med innholdsfortegnelse samt utgiver, ISBN og ev. ISSN
- Enda bedre dersom: Antologiens tittel og redaktører bør også fremkomme på siden med innholdsfortegnelse samt utgiver, ISBN, ev. ISSN, doi, revisjon/utgave og utgivelsesår er med
- Forord, etterord og innledning bør enkelt kunne lukes ut ved overføring til Cristin ved at de tagges annerledes..
- Korresponderende forfatter/Corresponding author må merkes – viktig i OA sammenheng
- Fullt forfatternavn med forfatteradresse(r)
- ORCID
- Medforfattere
- Full tittel inkludert undertittel
- Sideintervall
- Ved hybride utgivelser, angivelse av de vitenskapelige bidragene slik at disse enkelt kan importeres til riktig kategori i Cristin/Norart
- Sammendrag kapittel og bok knyttes til antologi/artikkel
- Publiseringskategori - OA og/eller ev. restriksjoner
- ISSN papir & elektronisk
- Identifikator som korresponderer med Bokbasen kan legges inn i Cristin, sikrer krysskoblinger mellom de to databasene
- Standardiserte kategorier i tillegg til markering av vitenskapelig artikkel: originalartikkel, oversiktsartikkel og systematisk oversiktsartikkel.